

บทที่ 7

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

7.1 วิเคราะห์บทบาทศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง

ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงมีบทบาทการดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการใน 3 ด้านคือ **ด้านการให้บริการ ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ และด้านการสร้างและประสานเครือข่าย**

ด้านการให้บริการนั้น ประกอบด้วย ด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านการบริการของรัฐในการเป็นคดีความและในการติดต่อกับทางราชการ ซึ่งศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงสามารถตอบสนองความต้องการของคนพิการที่เข้ารับการฝึกได้ในทั้ง 4 ด้าน เนื่องจากผู้ที่เข้ารับการฝึกส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัดที่ห่างไกล การเข้าถึงสวัสดิการและบริการต่าง ๆ ของรัฐจะค่อนข้างลำบากและไม่ทั่วถึงนัก แต่เมื่อได้เข้ามาใช้บริการการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการจากศูนย์ ฯ ซึ่งเป็นองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐที่ถูกตั้งขึ้นมาเพื่อให้บริการแก่คนพิการอย่างครอบคลุม ทำให้คนพิการที่เคยขาดโอกาสและไม่เคยได้รับสิทธิต่าง ๆ ที่ควรได้รับและไม่สามารถเข้าถึงบริการรัฐ ได้รับสิทธิ บริการและสวัสดิการต่าง ๆ ได้สะดวกมากขึ้น นอกจากนั้นการเข้ามาให้ชีวิตอยู่ในศูนย์ ฯ ยังช่วยให้คนพิการที่เข้ามารับการฝึกเกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นกับตนเองในหลาย ๆ ด้าน เช่น การมีสภาพร่างกายที่ดีขึ้น จากการได้ตรวจสุขภาพ การเข้าทำกายภาพบำบัดและการได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์จากพยาบาลและนักกายภาพบำบัดของศูนย์ ฯ การได้รับกายอุปกรณ์ที่ทำให้การดำรงชีวิตประจำวันมีความสะดวกและคล่องตัวมากขึ้น สำหรับการทำกายภาพบำบัดนั้นแม้ว่าศูนย์ ฯ จะมีการจัดให้บริการแก่ผู้เข้ารับการฝึกก็จริง แต่ในทางปฏิบัติผู้เข้ารับการฝึกมักจะไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการทำกายภาพบำบัดมากนัก โดยจะมาทำกายภาพบำบัดแค่เพียงในระยะแรกเท่านั้น เพราะยังขาดความเข้าใจถึงประโยชน์และความสำคัญของการทำกายภาพบำบัดหรือการบริหารกล้ามเนื้อว่ามีความจำเป็นต่อคนพิการอย่างไร โดยผู้เข้ารับการฝึกส่วนใหญ่จะมองว่า ตนเองมีความพิการมานานแล้ว ไม่สามารถจะฟื้นฟูสภาพร่างกายให้กลับมาเหมือนเดิมได้ ทำให้เสียเวลาในการเรียนหรือทำกิจกรรมอย่างอื่นโดยมองข้ามความจำเป็นในด้านการป้องกันความพิการซ้ำซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้นได้ และสำหรับคนที่อยากเรียนแต่ขาดโอกาส ศูนย์ ฯ ก็ได้จัดให้มีการศึกษาในระบบการศึกษานอกโรงเรียนให้ผู้เข้ารับการฝึกได้เรียนทุกวันอาทิตย์ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกที่เคยขาดโอกาสในการเรียนได้รู้หนังสือและได้เพิ่มวุฒิการศึกษาของตนเอง ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพสมัครงานและการดำรงชีวิตในสังคม และที่สำคัญยังทำให้ผู้เข้ารับการฝึกมีสภาพจิตใจที่ดีขึ้น

จาก “บริการทางด้านสังคม” ที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของผู้เข้ารับการฝึกอย่างเห็นได้ชัดเจนที่สุด ทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมการแสดงออก เนื่องจากกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมที่ศูนย์ ฯ จัดให้ ทั้งการอบรมสั่งสอน การให้คำแนะนำปรึกษา การใช้ชีวิตและปฏิบัติกิจวัตรประจำวันภายใต้กฎระเบียบของศูนย์ ฯ การได้มีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ การได้บำเพ็ญประโยชน์ รวมถึงการที่มีโอกาสเห็นเพื่อน ๆ ที่พิการเหมือนกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ว่า ตนเองไม่ได้อยู่อย่างโดดเดี่ยวหรือเป็นคนเดียวที่โชคร้าย แต่ยังมีคนพิการอีกจำนวนมากที่มีสภาพความพิการมากกว่า แต่ยังสามารถอยู่ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกมีกำลังใจ มีจิตใจที่เข้มแข็ง และมีความกล้าที่จะเข้าสังคม รวมถึงมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองมากขึ้น รู้จักการเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้าสู่สังคม พร้อมทั้งจะใช้ชีวิตและมีความคาดหวังกับการฝึกอาชีพ เพื่อที่จะได้มีโอกาสในการทำงานมากขึ้น ไม่จมอยู่กับความท้อแท้ สิ้นหวัง โดยเฉพาะกับผู้เข้ารับการฝึกที่เพิ่งมีความพิการ ที่ยังคงมีสภาพจิตใจที่ไม่เป็นปกตินัก เนื่องจากยังไม่สามารถยอมรับต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกได้มองโลกในมุมที่กว้างขึ้น จากการเข้าร่วมกิจกรรม การเข้าสังคม การได้ไปทัศนศึกษาสถานศึกษา การได้ทำประโยชน์ให้กับสังคม ทำให้คนพิการส่วนใหญ่ที่เคยมีพฤติกรรมชอบเก็บตัว ไม่กล้าเข้าสังคม ไม่กล้าพูดหรือกล้าที่จะแสดงออก รู้จักการปรับตัว มีพฤติกรรมและการแสดงออกไปในทางที่ดีและเหมาะสมขึ้น และทำให้มีชีวิตที่สดใส และพร้อมที่จะออกสู่สังคมภายนอกมากขึ้นนั่นเอง

สำหรับบริการด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพใน 5 วิชาชีพ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกได้มีความรู้ ความสามารถและมีทักษะในการประกอบอาชีพมากขึ้น โดยทำให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความคาดหวังว่าหลังจากสำเร็จการฝึกอาชีพแล้วจะสามารถนำวิชาความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงมีความรู้สึกที่ยังไม่มั่นใจกว่าเมื่อสำเร็จการฝึกอาชีพไปแล้ว จะมีงานทำและมีรายได้เพียงพอกับการเลี้ยงดูตนเองได้และครอบครัวต่อไปหรือไม่ เพราะยังไม่รู้ว่าสังคมภายนอกเป็นอย่างไร และจะให้การต้อนรับคนพิการเข้าทำงานมากน้อยขนาดไหน รวมถึงยังไม่รู้ว่าสังคมในการทำงานที่แท้จริงเป็นอย่างไร ซึ่งในส่วนนี้พบว่า ภายหลังจากที่ผู้เข้ารับการฝึกสำเร็จการฝึกอาชีพไปแล้ว นักสังคมสงเคราะห์และครูในแต่ละวิชาชีพของศูนย์ ฯ จะมีบทบาทสำคัญในการติดต่อและประสานกับหน่วยงานภายนอกและสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อจัดหางานให้กับคนพิการที่ประสงค์จะเข้าทำงานในสถานประกอบการได้เข้าทำงาน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วศูนย์ ฯ จะไม่สามารถจัดหางานให้กับคนพิการได้ทุกคน เนื่องจากคนพิการบางรายมีสภาพความพิการที่รุนแรง เช่น คนพิการที่เป็นอัมพาตท่อนล่างซึ่งต้องนั่งรถเข็นตลอดเวลาและอาจไม่สามารถควบคุมระบบการขับถ่ายได้ ดังนั้น ด้วยเหตุผลของสภาพร่างกายดังกล่าว จึงทำให้คนพิการในกลุ่มนี้มักจะไม่สามารถเข้าทำงานในสถานประกอบการได้

ส่วนคนที่เหลือที่ศูนย์ ฯ สามารถจัดหางานให้ได้นั้น ภายหลังจากที่เข้าไปทำงานในสถานประกอบการ หรือออกไปประกอบอาชีพอิสระของตนเองแล้ว มักประสบกับปัญหาในการทำงานแตกต่างกันไป ทั้งในเรื่องของความรู้ ความสามารถที่ล้าหลัง ไม่ทันกับวิวัฒนาการของเทคโนโลยีและแพชชั่น เนื่องจาก วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการเรียนการสอนของศูนย์ ฯ รวมถึงเนื้อหา หลักสูตรและวิธีการสอน ของครูฝึกในบางวิชาชีพยังขาดการปรับปรุงและพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ครูฝึกวิชาชีพของศูนย์ ฯ ส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ที่ไม่มากนัก และยังขาดการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอซึ่งอาจเป็นเพราะการทำงานใน ศูนย์ที่ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงค่อนข้างมีความมั่นคงในการทำงานสูง ซึ่งจะเห็นได้ว่า ครูฝึกประจำวิชาชีพแต่ละคน สอนที่ศูนย์ ฯ มาเป็นเวลานาน ด้วยเหตุผลเหล่านี้ จึงทำให้ครูฝึก ไม่สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาถ่ายทอดให้กับคนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพได้ ประกอบกับ คนพิการยังขาดประสบการณ์และความชำนาญในวิชาชีพ จึงทำให้คนพิการต้องประสบปัญหา การทำงานในระยะแรกมากพอสมควร ซึ่งคนพิการแต่ละคนก็ต้องเรียนรู้ ปรับตัวและพัฒนา ศักยภาพของตนเองให้เข้ากับสังคมและสภาพการทำงานในปัจจุบันให้ได้ รวมทั้งต้องรู้จักการ ปรับตัวที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมด้วย หากคนพิการคนใดไม่สามารถจะปรับตัวให้สามารถ ทำงานนั้นได้ ก็อาจต้องเปลี่ยนงานใหม่ที่มีความเหมาะสมกับตนเองมากกว่า ส่วนผู้เข้ารับการฝึกที่ สามารถปรับตัวได้ดี รู้จักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ก็จะมีโอกาสได้ทำงานที่ดีและมีความ มั่นคงขึ้น มีรายได้เพียงพอสำหรับการเลี้ยงดูตนเอง สามารถช่วยเหลือครอบครัวได้ และบาง คนนอกจากจะเลี้ยงดูตนเองไม่เป็นภาระให้กับครอบครัวและสังคมแล้ว ยังสามารถช่วยเหลือผู้อื่น ในสังคมได้เป็นอย่างดีอีกด้วย ซึ่งนับว่าศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง มีส่วนสำคัญที่ทำให้ ผู้ที่ได้เข้ารับการฝึกอาชีพจากศูนย์ ฯ ได้รับสิทธิและโอกาสอันดี และทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีความทัดเทียมกับคนปกติในสังคมมากขึ้นอีกด้วย

นอกจากบทบาทภายในศูนย์ ฯ ที่กล่าวไปแล้ว ปัจจุบันศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ พระประแดง ไม่ได้มีเพียงการให้การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแต่เพียงในศูนย์ ฯ เท่านั้น แต่ ในช่วง ระยะเวลาประมาณ 2 ปีที่ผ่านมา ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงได้มีอีกหนึ่งบทบาทสำคัญ นั่นก็คือ **“บทบาทด้านการสร้างและประสานเครือข่าย”** ที่เป็นบทบาทการทำงานใน **“เชิงรุก”** โดยมีการดำเนินงานตามกรอบแนวคิดการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน ซึ่งศูนย์ ฯ จะมี หน้าที่เป็นผู้ผลักดัน สนับสนุน ให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยมุ่งหวังให้ชุมชนได้ดูแลคนพิการในชุมชนของตนเอง ซึ่งเป็นการลดการพึ่งพาจากหน่วยงาน ภาครัฐและช่วยให้คนพิการเข้าถึงโอกาสในการได้รับการดูแลและการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ต่อเนื่อง เหมาะสมอย่างยั่งยืน โดยศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะจัด

อบรมความรู้ เทคนิคและวิธีการในการดูแลฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการที่ถูกต้องให้กับอาสาสมัครซึ่งเป็นคนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นบุคลากรในชุมชนที่มีความรู้ ความสามารถในการดูแลฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการรวมถึงผู้สูงอายุในชุมชนของตนได้อย่างแท้จริง และด้วยพบว่าในชุมชนยังมีคนพิการและผู้สูงอายุจำนวนมากที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการได้ ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงจึงผลักดันให้มีการสร้างศูนย์เครือข่ายขึ้น คือ **“ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและผู้สูงอายุในชุมชน”** ที่ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง โดยที่การดำเนินงานจะเน้นให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ซึ่งศูนย์ ฯ จะมีประสานเครือข่ายการทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ อบต. คนในชุมชน รวมถึงคนพิการและผู้สูงอายุ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์สำหรับคนในชุมชนอย่างยิ่ง ทำให้คนในชุมชนโดยเฉพาะคนพิการและผู้สูงอายุในชุมชนสามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้สะดวกและทั่วถึงขึ้น นับว่าการดำเนินงานในเชิงรุกนี้เป็นความก้าวหน้าในด้านการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพให้กับคนในชุมชนที่มีความยั่งยืนมากขึ้นนั่นเอง

จากบทบาทด้านต่าง ๆ ของศูนย์ ฯ ที่กล่าวไปข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง ได้มีการจัดบริการที่ครอบคลุมและสามารถตอบสนองความต้องการของคนพิการที่เข้ามารับการฝึกอาชีพได้ในส่วนหนึ่ง แต่การให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพคนพิการของศูนย์ ฯ ก็ยังคงมีข้อจำกัดในเรื่องของความรู้ความสามารถของครูฝึกอาชีพในบางวิชาชีพที่ยังล้าหลัง วัสดุอุปกรณ์ที่ยังไม่เพียงพอ ขาดความทันสมัยและมีความเหมาะสมกับวิวัฒนาการและแฟชั่นในยุคปัจจุบัน ทำให้ภายหลังที่คนพิการที่ผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพจากศูนย์ ฯ ไปแล้ว ความรู้ความสามารถไม่พร้อมเข้าสู่ระบบการทำงาน ไม่สามารถแข่งขันกับคนปกติได้ ทำให้สิทธิและโอกาสในการเข้าทำงานของคนพิการไม่เท่าเทียมกับคนทั่วไป และไม่ได้รับสิทธิอันเท่าเทียมจากสังคม แต่ทั้งนี้การที่คนพิการจะได้รับสิทธิและโอกาสในการเข้าทำงานและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรีและทัดเทียมคนปกติได้นั้น ส่วนหนึ่งก็ต้องขึ้นอยู่กับสภาพความพิการ ความตั้งใจที่จะพัฒนาตนเอง และความใส่ใจในการเรียนและการฝึกวิชาชีพของผู้เข้ารับการฝึกแต่ละคนด้วย

7.2 ประเมินผลสัมฤทธิ์ของคนพิการที่ผ่านกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพจากศูนย์ ฯ

ภายหลังจากคนพิการผ่านกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพจากศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ คนพิการพระประแดงแล้ว สามารถแบ่งคนพิการได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สามารถพึ่งตนเอง มีเงินออมและสามารถช่วยเหลือสังคมได้

คนพิการในกลุ่มนี้สามารถดูแลตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี มีงาน มีกิจการที่มั่นคง มีรายได้สม่ำเสมอ มีเงินเหลือออม และยังสามารถช่วยเหลือคนพิการที่ด้อยโอกาสกว่าในสังคมได้ เป็นที่ยอมรับของคนในสังคม คนพิการในกลุ่มนี้จะเป็นผู้ได้รับโอกาสในการเข้าทำงาน รู้จักการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างไม่หยุดนิ่ง อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ซึ่งการเข้ามาใช้ชีวิตภายในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง ได้พบเห็นเพื่อนที่พิการ การร่วมทำกิจกรรม และได้ฝึกอาชีพ ทำให้คนพิการในกลุ่มนี้มีความรู้ความสามารถ สภาพจิตใจที่ดีขึ้น ไม่ท้อแท้ มีความหวังต่อชีวิตและอนาคตของตนเองมากขึ้น ทำให้มีแนวทางในการดำเนินชีวิตในอนาคต จนประสบความสำเร็จ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีทัดเทียมคนปกติ

กลุ่มที่ 2 สามารถพึ่งตนเองได้ แต่ยังไม่มียอดออม

ภายหลังจากผ่านกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ พบว่าคนพิการส่วนใหญ่มักจัดอยู่ในกลุ่มนี้ คือ มีงาน มีรายได้ สามารถดูแลและเลี้ยงดูตนเองได้ มีเงินให้ครอบครัวได้ในบางโอกาส แต่เงินส่วนใหญ่ต้องนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเป็นหลัก จึงทำให้ยังไม่สามารถออมเงินได้ นอกจากนั้นยังสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและการทำงานได้ดี และหากมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมีความขยัน อดทน ก็จะทำให้คนพิการในกลุ่มนี้มีโอกาสที่จะพัฒนาต่อไปได้อีก

กลุ่มที่ 3 ไม่สามารถเลี้ยงตนเองได้ ต้องพึ่งพาครอบครัวและคนรอบข้างเป็นหลัก

คนพิการในกลุ่มนี้ไม่สามารถเลี้ยงตนเองได้ ต้องพึ่งพาครอบครัวและคนรอบข้างเป็นหลัก เหตุผลประการหนึ่งมาจากสภาพความพิการของเขาที่ค่อนข้างรุนแรง เช่น อัมพาตท่อนล่าง จึงไม่สามารถจะช่วยเหลือตนเองได้หรือทำงานอะไรได้มากนัก ดังนั้น ภายหลังจากสำเร็จการฟื้นฟูสมรรถภาพจากศูนย์ ฯ ไปแล้ว ไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง หรือเข้าทำงานในสถานประกอบการได้ รวมทั้งไม่สามารถจะประกอบอาชีพส่วนตัวได้นัก ด้วยเหตุผลจากสภาพร่างกายดังกล่าวเป็นสำคัญ ดังนั้นคนพิการในกลุ่มนี้จึงยังคงต้องได้รับการดูแล และช่วยเหลือจากครอบครัว และคนรอบข้างอยู่เป็นหลัก แม้ว่าจะมีการทำงานประกอบอาชีพบ้างเล็กน้อยแต่รายได้นั้นก็ไม่

เพียงพอสำหรับการเลี้ยงดูตนเอง ถึงแม้ว่าคนพิการในกลุ่มนี้จะไม่สามารถประกอบอาชีพและเลี้ยงดูตนเองได้ ด้วยข้อจำกัดของสภาพความพิการ แต่การที่ได้มีโอกาสเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพจากศูนย์ ฯ ก็ทำให้คนพิการในกลุ่มนี้ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความปกติสุขมากขึ้น สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้มากขึ้น

การที่คนพิการจะสามารถออกมาดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีความทัดเทียมกับคนปกติได้นั้น ไม่ใช่แค่เพียงการมีโอกาสได้เข้ามารับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านต่าง ๆ จากศูนย์ ฯ เพียงอย่างเดียว แต่ก็ต้องขึ้นอยู่กับสังคมด้วยว่ามีการยอมรับในสิทธิและให้ความเสมอภาคทางสังคมกับคนพิการเพียงใด ซึ่งถ้าหากสังคมยังคงมีการแบ่งแยกชนชั้นระหว่างคนปกติและคนพิการอยู่ หรือยังคงเชื่อว่าคนพิการไม่สามารถพัฒนา หรือทำงานได้ และปิดกั้นโอกาสสำหรับการพัฒนาศักยภาพของคนพิการ ก็จะทำให้คนพิการไม่สามารถที่จะพัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและทัดเทียมคนปกติ

7.3 ข้อเสนอแนะ

7.3.1 ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

1. เนื่องจากที่ผ่านมา การประสานงานเพื่อให้บริการการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการของศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการส่วนใหญ่เป็นการประสานงานในระดับบุคคล เช่น นักสังคมสงเคราะห์ หรือครูเป็นผู้ติดต่อประสานงานเพื่อนำคนพิการไปศึกษาดูงาน หรือเพื่อฝึกงาน จึงทำให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ดังนั้น ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงควรมีการสร้างพันธมิตรที่ถาวรกับองค์กรเอกชน หรือสถานประกอบการต่าง ๆ ให้เกิดเป็นความร่วมมือในระดับนโยบายขึ้น เพื่อให้คนพิการของศูนย์ ฯ ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน และฝึกงานเพื่อหาประสบการณ์ในสถานประกอบการที่เป็นพันธมิตรดังกล่าว ซึ่งจะ使人พิการได้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง มีโอกาสได้เรียนรู้ ฝึกฝนทักษะและประสบการณ์จากการทำงานในสถานประกอบการจริง และรู้จักปรับตัวเข้ากับสังคมในการทำงาน รวมถึงการมีโอกาสเข้าทำงานในองค์กรเอกชนหรือสถานประกอบการที่เป็นพันธมิตรดังกล่าว

2. บุคลากรของศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ความสามารถที่ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและแฟชั่น ดังนั้น ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงจึงควรมีการสนับสนุนให้ครูฝึกอาชีพได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ที่ทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและแฟชั่น โดยการจัดส่งครูฝึกไปฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ทาง

วิชาชีพจากสถาบันฝึกอาชีพของเอกชน เพื่อให้มีความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ มาถ่ายทอดให้กับผู้เข้ารับการฝึก เมื่อผู้เข้ารับการฝึกสำเร็จวิชาชีพออกไปแล้ว เป็นผู้ที่มีความรู้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน สามารถออกมาเลี้ยงดูตนเองได้จริงและไม่เป็นภาระให้กับครอบครัวหรือสังคม

7.3.2 ข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติการ

1. สำหรับคนพิการที่ต้องการไปประกอบอาชีพอิสระในบางอาชีพ เช่น การตัดเย็บเสื้อผ้า ศิลปะประดิษฐ์ หรือช่างเย็บหนัง แต่ยังขาดความชำนาญ เนื่องจากระยะเวลาในการฝึกอาชีพของแต่ละหลักสูตรมีระยะเวลาเพียง 10 เดือน จึงทำให้ผู้ฝึกอาชีพยังขาดความชำนาญ ดังนั้นควรมีการจัดตั้ง “ศูนย์ฝึกทักษะและความชำนาญ” ขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เป็นหน่วยงานที่รองรับคนพิการ ให้มีความชำนาญและพร้อมที่จะไปประกอบอาชีพส่วนตัวหรือเข้าทำงานในสถานประกอบการ

2. เนื่องจากศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงเป็นหน่วยงานเล็กยังเป็นที่ยึดในเฉพาะวงแคบ ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์การทำงานของศูนย์ฯ รวมทั้งผลงานของผู้เข้ารับการฝึกผ่านสื่อต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ศูนย์ฯ เป็นที่ยึดกว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะสถานประกอบการที่มีความประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงาน จะได้รับทราบข้อมูลและสามารถติดต่อขอรับคนพิการที่ผ่านกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพจากศูนย์ฯ เข้าทำงานในสถานประกอบการของตนได้ ซึ่งทำให้คนพิการของศูนย์ฯ ได้รับโอกาสในการทำงานที่ดีและมั่นคงมากขึ้น

7.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ปัจจุบันศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงได้เริ่มมีการดำเนินงานเชิงรุกในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชนมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว เพื่อเป็นการต่อยอดการศึกษาในครั้งนี้ ดังนั้นผู้ศึกษาเห็นว่า ควรมีการศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในพื้นที่บางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ (ที่ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงได้ผลักดันจนมีการตั้ง “ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและผู้สูงอายุในชุมชน”) ซึ่งการศึกษาดังกล่าวจะเป็นตัวอย่างของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในเชิงรุกที่เน้นการให้ชุมชนดูแลคนพิการในชุมชนของตนเอง